

Abonamentele

Pentru Sibiu:

85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 1 an 5 fl., 1 an 10 fl.
 ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 1 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insetiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrația:

Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumera și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.

Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 28 August st. v.

Sunt acum câteva zile, într-o scriere adresată diarului „Nemzet“, d-l Dr. Diaconovich i-a făcut biroului de din Budapesta o gravă acuzație. Raporturile ce sunt din acest birou re diarele române sunt făcute cu reație: aceasta e acuzația.

Nu avem intenție de a ne unii cu Diaconovich, trebuie să constatăm însă că în adevăr una scriem și alta se arăză despre cele ce am scris, și dintre una: ori funcționarul însărcinat a extrase din diarele române nu scie nesec, ori el face extrasele din adins așa că se producă o viuă amărăciune în publică maghiară. În tot casul este un om, care îi face terii cele mai servicii, căci, însărcinat a mijloci încreea între noi și opinionea publică maghiară, de obicei nu tălmăcesce fidelizele noastre și îmăspresce prin aceasta nericul conflict, care există între noi. În deosebi noi am avut foarte adeseori de a ne plângere de aceasta.

Avem convingerea, că relațiunile dintre român și cel maghiar nu ar fi de încordate, precum sunt, dacă opinia publică maghiară n-ar fi rău informată despre noi. În deosebi Maghiarii minăi spre două extreme în ceea ce privesc: ori ei ne socotesc organizația de a ne răscula la prima ocazie, venită, ori își fac ilusiunea, că suntem ulement inofensiv și că singură clasa română face opoziție, în vreme ce orul român stă ca privitor indolentul parte.

Nici una nici alta.

Adevărul e, că începutul cu începutul său în poporul român un puternic cu pentru schimbarea actualei stări de pri și noi, clasa cultă română, suntem a merge cu acest curent, dacă nu să ne perdem înrăurirea asupra populu. Ei la aceasta nu este iertat să întâm, căci am lăsa poporul la discreția celor ce voiesc să abuseze de cunțul ce s'a stabilit în el.

Una dintre sarcinile ce ni-am impus de a spune adevărul asupra sentimentelor poporului român și de a arăta colul, ce în anumite împreguri ar să ne amenințe din cauza încordării luse în el.

Am stăruit în deosebi să se scrie, că luerurile vor mai merge tot precum la timp de grecă cumpănă, noi, care în asigurarea desvoltării pacnice, vom fi isolati, și dușmanii neamului maghiar vor dispune de poporul român.

Fără îndoială dar multe dintre adeverile, pe care le spunem, sunt foarte foarte jignitoare pentru opinionea maghiară, totdeauna însă numai înțe de a vedea stabilindu-se buna îngere ne-a făcut să spunem aceste adeveri, și nimeni nu va pute nega, că în care am spus adevărurile aspre, încet și călduros. Ne-am folosit de

toate mijloacele spre a pute străbate, și de argumentele reci, și de ironie, și de avântul îndrăsnet, nici odată însă n'au insultat, n'au provocat, n'au agitat, ci am arătat numai armele ce le dau celor dispuși să agiteze.

Cu toate aceste, în raporturile biroului de presă suntem înfățișați ca nisice agitatori înversați: aici noi suntem capul tuturor răutăților.

Se iau părți isolate din articolele noastre, se traduce rău, se interprează fals, se trag din aceste false interpretări false concluziuni, și astfel ne pomenim de odată în raporturile biroului de presă schimonosiți de nu ne mai cunoascem pe noi însine. Toată asprimea, ironia amara, tonul îndrăsnet, tot ceea ce este în noi neplăcut pentru opinia publică maghiară nu numai se reproduce, dar se și exageră în acele raporturi, nici o urmă însă despre tonul sincer și călduros, prin care voim să îmblânđim efectul celor spuse de noi.

Ca diar trebuie să ne bucurăm de aceasta, căci nimic nu poate să ne folosească mai mult decât amărăciunea, ce se produce din cauza noastră în opinia publică maghiară, și dacă n'ar fi fost arsă la Cluj, n'ar fi batjocorită pe fiecare zi în diare clujene și n'ar fi înfățișată în raporturile biroului de presă drept cap al răutăților, „Tribuna“ nu ar fi astăzi un diar răspândit.

Nu însă acesta e scopul pe care îl urmărim.

Am făs-o în programul nostru și o vom repeta la toate ocaziunile: scopul nostru e de a dovedi, că e și aici, în țara noastră, pentru Români o lucrare pacnică cu puțință și că nu avem nevoie să ne părăsim patria și să ne facem dușmani ai ei, pentru că să ne asigurăm puțința lucrării pacnice.

Este ori nu cu puțință o înțelegere pacnică între Români și Maghiari?

Aceasta e întrebarea ce li se pune astăzi oamenilor nostri politici.

Noi susținem că este, dacă România vor fi sinceri și statornici în hotărârea lor de a nu se lăsa și de a nu-și da aerul, că se lasă și se jigniți și desvoltarea fizică.

Nu este însă ceea ce înțelegerea, dacă opinionea publică maghiară e mereu mistificată.

E lung și rău mărginim la cea ce se spune în numărul al diarului „Nemzet“, — „Tribuna“ și se spune în „Nemzet“, — „desfășură în trei articole plângerile Românilor, a căror coreană e demonstrația din Cluj.“

Nu-i adevărat. „Tribuna“ nu a desfășurat plângerile Românilor, ci a înșirat o parte din cauzele ce produc amărăciunea între Români, a arătat câteva arme de agitație ce se pun în mâna celor ce voiesc să agiteze.

Cunoscutul cântec batjocoritor, — urmează

„Nemzet“, — l-a publicat chiar de patru ori și nu începează a interpela, dacă s'a cântat oare acest cântec ori nu, ca și când acest cântec de batjocură ar fi pârghia sistemului ei de agitație.

Care va să dică — noi avem un sistem de agitații, și cântecul batjocoritor l-am scornit, pentru că să agităm cu el. Nu l-am publicat, pentru că să punem în vedere publicului maghiar actele de copilărească obrăznicie, prin care Românul „incult“ e provocat de populația „cultă“ a centrului de cultură maghiar din Ardeal, ci pentru că să agităm, nu pentru că să ajungem la satisfacție, ce ni s'a și dat în „Kolozsvári Közlöny“, ci pentru că să atițăm lumea. Apoi, dacă suntem supărătoare asemenea versuri, atunci să nu se facă, să nu se cânte: aceasta o voim noi, ca să putem reproba și noi pe aceia, care și-ar permite cumva a face în românesc, la adresa poporului maghiar, asemenea versuri.

Dar „Nemzet“ urmează:

„Recunoasce, că Români s'au dezvoltat rapid în cultură sub tiranul maghiar, dar aceasta nu amintesc decât spre a avea ocaziune să atace guvernul, fiindcă n'a purtat grije de căptuirea numărătorilor oameni formați. Pe acest proletariat cult voiesc să arunce de pe sine odiul agitaționilor.“

Nici-o dată n'am făs-o, că Români s'au dezvoltat rapid sub Maghiari și cu atât mai puțin am vorbit vreodată de „tiranie“ maghiară. Era că pentru proletariatul cult, ne mărginim a constata, că agitația se fac mai ales de aceia, care au fost siliți să-și părăsească țeara.

Dar ne oprim aici și încheiem cu cuvintele:

Astfel nu ne putem înțelege.

Revistă politică.

Sibiu, 28 August st. v.

Ieri am arătat care sunt vederile diarului „Pester Lloyd“ cu privire la întâlnirea monarchului nostru cu Tarul Rusiei. Astăzi punem sub ochii cetitorilor părerile diarelor „Nemzet“ și „Pesti Napló“.

Primul diar, organul cabinetului Tisza, constată mai întâi că scirea despre întâlnirea celor trei împărați, a deșteptat cu deosebire la Maghiari bănuială și îngrijire, punându-se această întâlnire în legătură cu întrevaderea dela Reichstadt. „Nu voim“, dice „Nemzet“, „să ne ocupăm de întrevaderea dela Reichstadt și de urmările acesteia. Dar pe deosebit constatăm că cine nu privesc luerurile din punct de vedere curat turcesc și cine observă că timerile țării care au eșit la iveală în locul slabiei Turciei: Serbia, Bulgaria, România și Muntenegru, până acum, din punct de vedere al intereselor monarhiei noastre, ba chiar din punct de vedere al intereseelor ungurești, n'au dat nici un prilej de a ne plângere contra lor, întrucăt ele nu au promovat panslavismul, aderă la pace și trebuințelor comerciale și de comunicație corespund mai bine decât Turcia, care, cel puțin în aceste țări, n'a putut să mențină linistea și n'a fost capabilă să dea o mai mare desvoltare relațiilor comerciale

— dic cine observă acestea, acela nu va fi contra acestora. Credem aşadar, că deosebirea între situația de acum și cea dinainte cu opt ani este atât de radicală, încât aceea unică împregiurare externă, că cei trei împărați eventual se vor întâlni, nu oferă nici cel mai mic motiv și basă ca cineva să poată trage concluziunea că pacea va fi turburată, sau că Rusia voiesc să înceapă vr'o acțiune, sau că ea voiesc să dea o mai mare întindere puterii și influenței sale“.

„Pesti Napló“ dice că întâlnirea monarhilor la Varsòvia nu poate avea altceva în vedere, decât încheierea unei alianțe. Inițiatorul întâlnirei este principalele Bismarck. Rusia după ce toate planurile său au fost zădănicite după ce influența în peninsula balcanică i-a fost nimicită, după ce s'a convins că fără Germania și Austro-Ungaria nu poate să se misce către un pas, n'a avut încotro, a trebuit să-și plece capul înaintea atotputernicului cancelar al Germaniei. „A existat un mare răsboiu“, continuă „Pesti Napló“ despre care lumea

mare n'a sciut nimic și în care Tarul îndreptnic a rămas învins. Acum urmează încheierea păcei și, pentru ca nimenea să nu vadă situația lui Tarului, învingătorii să fac ei mai întâi vizită. Care vor fi înse punctele de pace? Cine ne-ar scăi spune? Aceasta numai atunci o vom scăi când evenimentele vor începe să se desfășure. Până atunci însă nu putem decât să dăm cu socoteala. Totul este posibil și nimic imposibil. Se poate că Rusiei să i se lasă mâna liberă în Asia, Austria să anecteze terile ocupate și Germania să se mulțumească cu aceea că față cu Francia este din nou asigurată și că în cestiunile europene ea va avea cuvențul hotărîtor. „În fine organul opoziției moderate se întrebă că oare stipulațiunile ce se vor face cu ocazia întâlnirei nu vor fi îndreptate contra libertăței și constituției? și termină prin următoarele cuvinte: „Nouă ne trebuie pace, dar și libertate constituțională. Si de dragul păcii nu vom suferi nici să se restrângă nici să se nimicească libertatea“.

Turburările din Cluj.

Cluj, 8 Septembrie 1884.

Diarul „Kolozsvári Közlöny“ redactat de un Ovreu neperciunit cu numele Békesi, care, când era cu perciuni, purta numele de Friedmann, s'a apucat în numărul seu din 3 Septembrie și a împărțit pe Români în 2 clase: Români și Valachii (Románok és oláhok).

Valachii sunt după el „muncitori onesti, cari în bună pace și concordie cu ceialalți fii ai patriei poartă sarcinile, cari sunt foarte grele, ale libertății și independenței statului — și cu placere învață ungurescă“ etc.

Români sunt după „K. K.“ „un ambicioz neam de semi-proletari, ei le succese toate, se vaeta neîncetat, sunt nisice ființe răpitoare în vestiment pe profet, strică ordinea și sunt pedeci pentru guvernare“ etc.

În numărul din 7 Septembrie sub titlu: „Pogány magyar vesz el“ publică cu mare satisfacție în traducere maghiară 2 marsuri serise după afirmarea sa de Dr. I. C. Drăgoescu, unul marșul lui Horia, iar altul al lui Iancu.

În acest articol precum se vede, a treia oară întrebă, că cu ce s'a ocupat societatea „Iulia“ de membrii ei în 2 ani consecutivi nici unul nu a concurs la premiile publicate din limba română la universitatea din Cluj? Deduce de aci că „Iulia“ în loc de a se ocupa cu literatura, s'a ocupat cu politica.

În fine în noul acesta între nouăți, atrăgând atenția cetitorilor sei la cele 2 marsuri, apostrofându-i pre Români, dicând că atunci când scriu de aceste, uită de dicătă ungurească „ne bântsd a magyart.“

După ce dijorul acesta ovreu-maghiar subvenționat de stat din punge Românilor dice, că să nu ne subtragem dela întrebarea referitoare la societatea „Iulia“ și aşteaptă răspuns dela ultrașii români; eu necunoscând ultrașii români, mă angagez să-i răspund la toate după merit, aştept însă dela dl Friedmann sau după dorința

d-sale Békesi, ca răspunsul meu să-l producă fidel în foia d-sale, dacă e om de pace.

Mai înainte însă de a răspunde în meritul lucrului, voi arăta o asemănare ce se potrivesc de minune în afacerea aceasta.

Un om avea o fată miopă. I-a mers veste preste 9 teri și 9 mări încât nu se mai aflau feciori să o peșească din cauza defectului acestuia. În urmă un nenorocit s'a dus să o peșească. Fata, sfântindu-se mai înainte cu părintii a ieșit cu feciorul afară și ca să arate, că ea nu e miopă, i-a spus tătăneșeu: „tată, oare cine a pus acul acela în vîrful parului din gard? Tatăl seu i-a răspuns: În care par, că eu nu-l văd. Fata atunci a sărit să meargă la par unde era acul, însă păsind 2 pași a căzut preste un bou ce era culcat înaintea ei și pre care nu-l observase. Așa s'a dat de-a golul și s'a adeverit, că întru adevăr e miopă.

Dl Friedmann alias Békesi foarte tare seamănă cu fata din povestea aceasta.

El vede acul în vîrful parului, dar boul dinaintea sa nu! Vede pre membrii societății „Iulia“ ocupându-se cu politica, dar uită că junimea maghiară în anul 1877 a făcut politică externă călătorind pre mare până la Constantinopol cu sabia de onoare a fratelui lor de sânge Cherim pașa, care sabie mai tardiv Sultanul a donat-o principelui din Muntenegru, inimicului lor.

Urbea Cluj a făcut o fundație de 1600 fl. anuali din cari fiecare facultate din cele 4 dela universitate să capete câte 400 fl. ca premie pentru elaborate scientifice ce le vor elabora asculțătorii respectivelor facultăți câte 50—200 fl. pentru un elaborat censurat și declarat demn de premiu. Si aceasta pentru toate timpurile până când va exista universitatea Clujană și va fi — nobis bene — ungurească.

Premiile se împărțiau până în 1878/9 tot în 20 Decembrie.

Dl Friedmann, sau în limba statului Békesi, uită, că unele facultăți începându-se atunci a se plângere, că incurg de tot puține elaborate asupra temelor concursuale, ba paremă se la cea juridică să înțelegă și casul trist, că n'a încurs nici unul, cu toate că la aceea facultate sunt 2/3 a totalității asculțătorilor. Uită, că universitatea din această cauză să a vădut necesitatea a muta terminul de concurse pre 29 Maiu ca pre diu de întărire a decretului pentru înființarea universității, în sperare, că după vacanțele cele mari tinerii vor veni cu puteri recreante și se vor apuca de teme având totodată în decursul anului scol. biblioteca și pre profesori la îndemâna pentru a-i consulta.

Uită dl Friedmann, că speranța aceasta încă să a prefăcut în fum. Premiile nici așa nu au avut cui să le dea. Așa fostul primar al cetății era să propună ca banii ce nu se pot da ca premii să se tot capitalizeze, încât cu timp din interesele lor să se facă premii. Dl Friedmann sau după gustul d-sale Békesi uită, că în anul trecut să a propus din partea unei facultăți senatului, ca să se restabilească terminul vechi în sperare că tinerii în decursul anului își vor aduna material prelungă studiile lor speciali, ear în feriele mari îl pot prelucra.

Oare ce cugetă dl Békesi, ce e cauza de tinerii maghiari nu concurg la premiile aceste

Sfântă Maică Preacurată! — strigă el, — vino în barcă. Am fost un turbat; scie Ddeu ce mi-a întunecat mintile. Mi-a străbătut ceva ca un fulger prin creeri, încât 'mi-am' percutat fără de veste mintile și nu sciam ce fac și ce vorbesc. Nu cer să mă eră, Laurello, dar să-ți viață și urcă-te ear.

Ea înnotă mai departe ca și când nu ar fi audiat nimic.

Nu pot înnota până la termure; mai sunt încă două miluri. Gândește-te la maică-ta, dacă și s'ar întâmpla vre-o nenorocire, eu mor de groază.

Ea măsură c' o aruncătură de ochi depărțarea până la termure, apoi, fără dea răspunde ceva, înnotă la barcă și apucă marginea ei. El se întrebată ca să-i ajute, ear barca plecându-se de greutatea copilei într'o parte, mânecarul lui, care era înțins pe laită, luncă în mare.

Ea se aruncă sprintenă în sus și se puse ear la locul ei de mai nainte.

Vedîndu-o în siguranță, Antonino puse ear măna pe visle. Dînsa apoi își stoarse rochița

cum ar trebui? Cauza e aceea, că ei pre lungă politică s'a ocupat și cu fabricarea versului

Kerek ez a zsemle,
Tedd vad oláh zsebre,
Dugd be vele szádat
S tisztele a hazánkat:
O te bûdös bocskor!

Kerek ez a világ,
Sok helyt nyilik virág,
Oláhnak csak egy a:
Bitofa fa virágja.
O te bûdös bocskor!

Kerek ez az ország:
Tisztta magyar ország:
Ki ellene bôdtöl,
Kergesd ki e földröl,
Azt a bûdös bocskort.

Vi e rușine de acest vers, vă lăpădați de el, nu vreți să cunoașteți, că acesta e specimen de cultură maghiară, dar înzadar, căci es cuie din sac. Acolo e la tribunal, îl puteți vedea în original.

Vezi, d-le Békesi, noi nu ne rușinăm de ceea ce producem, pentru că și marșurile ce le reproducem cu atâtă satisfacție nu sunt altceva decât un răspuns la insultele voastre și vă asigură, că dacă nu veți schimba politica sovinistă veți duce iritație între naționalități până acolo de veți vedea cu ochii încă primejdia, de care ne temem cu toții.

D-deul popoarelor însă să vă dea minte, că mai năște de dilele acestei, la cari lucrați cu toată energia să încetați cu politica această periculoasă, pentru că alergați cu pași repezi la dile de jale.

Au doară în secolul al 19-lea se poate afla popor, pre care dacă-l vei insulta cu versuri ca și cele cu „Kerek ez a zsemle“ etc. spre multumită va cânta „Isten áld meg a magyart“ etc. Sunteti nebuni dacă poftiți aceasta! Atât insultat și batjocorit pre Români din Cluj și prin ei în treaga națiune română, insulte și batjocure aveți să așteptați. Ne amenințați cu procuror, cu temnițe și furci, nu aveți se așteptați nici dela noi complimente până când nu veți schimba tonul.

Atâtă cu privire la marșurile lui Horia și Iancu publicate în „Kolozsvári Közlöny“. Să revin la junimea română universitară din Cluj ca să dau răspuns la întrebarea pusă.

Ei cred că junimea română în acesti 2 ani n'a concurs la premiile puse la concurs. Cauzele însă sunt următoarele:

Tinerimea română abia face a 8—9-a parte din asculțători. Au fost puțini, și ei căci au fost, nu au dispus de limba maghiară așa de perfect ca să poată lucra temele, fiindcă acestea după legile maghiare numai în limba aceasta sunt de a se lucra.

Cu toate aceste, deși relativ sunt puțini, au căștiat și din ei mai mulți premii, precum: Abs. Todea, Petru Suciu, Petru Pipoșiu (de 2 ori) și alții. Au căștiat și stipendii de stat, precum: Vin. Nicoară, Silvestru Moldovan, Ben. Pop și alții, care stipendii (câte 5 de fiecare facultate de căte 300 fl.) se conferesc pre baza unui elaborat de clausură și a unui examen oral. Ar fi căștiat și mai mulți de nu-i împedea limba maghiară, pre care nu o cunoște în așa măsură, că să scrie într-un stil de literator maghiar.

Limba aceasta așa-i lăsată de Dumnezeu, ca omul adult să nu o poate perfect înveța în vecii vecilor.

În 3—4 ani abia o poate sdobi omul. Acă eară venim la un adevăr, care vor fanaticilor maghiari, nu vă place de loc. Adică vărușul e, că progresul adevărat numai în limba maternă se poate face. Cu toate acestea se găsesc dela noi să învețăm o limbă străină chiar și scoalele populare.

I se impună dar tinerimei române, că fac politică, și cei ce fac imputările nu văd pe nerimea maghiară mergând în misiune politica pe la Stambul și fabricând versuri revoltătoare.

Ce privesc împărțirea Românilor de „Közlöny“ în 2 clase, îi răspund, că foarte multă maghiarii, în România culti și neculti s-au mutat de pămînt. Acești din urmă e drept, că mulți cesc și poartă sarcine grele și susțin mii de funcționari din sudearea lor, cari în rezultat nici limba nu vrea să li-o vorbească, ci îi judecă într-o limbă neprincipiu de ei.

Se înșeală însă „K. Közlöny“, când cugări că poporul muncitor e îndestulit cu soarta crăciună de Maghiari, se înșeală și mai tare când că învață bucurioș unguresc.

E drept, că soarta acestui popor română este intelligent o vede și reclamă pe toate căile și rate pentru îmbunătățirea ei, e dureros înșeală frații Maghiari așteaptă ca însuși poporul să se clame îmbunătățirea ei; pentru că reclama popului are o singură formă, ceea delă 1789 odată atât în interesul nostru că și în al lui găsiștilor.

Foarte rău cunoasce „K. Közlöny“ poporul român, ba precum se vede nici pe cel maghiar nu-l cunoasce, căci dacă l-ar cunoasce ar că chiar și poporul maghiar muncitor încă rescă din inimă schimbarea gubernării actuale pentru aceea tare des, chiar poporul maghiar plâng absolutismul, sub care și era mai bine săracinele mai usoare. Da că poporul maghiar muncitor, căruia, căt de silă, căt de milă îi face dreptate în țara aceasta ungurească, care se să se plângă, atunci cum păcate va mulțumi poporul român muncitor, pentru că dreptatea e îngropată, și care numai sarcina de cele grele are drept să le poarte în această nefericită. Ce bunătăță are poporul român să se capătă în schimb dela ocăruiere părăsind dările cele mari și săngele ce-l pune pe altă patrie, ca să fie mulțumit? Nimic și de o sădeori nimic! Nicăi atâtă folos că barem să-i judecătorile, plânsorile lui în limba sa căruia vorbesce. Guvernul îi închide de a rîndul sealele ca să nu se poată cultiva în limba sa. Nici permite să-și edifice institute culturale cu loacele sale, doavă gimnasiul din Caransebeș și institutul clerical din Lugoj, pentru care marinimă guvern a oprit a se face colecte. Si apoi „Közlöny“ îmbeată lumea cu publicații ridicate că poporul român e mulțumit și că numai mănușii cărturari strică ordinea și stau în calea guvernării.

Nu așa fraților dela „K. Közlöny“. Ienăsată-vă de metodul de a măsura cu 2 măsuri, svol-

aproape de tot în trecerea lor pe mare, și suntem pe uscat.

Bătrâna torcătoare, care îi văduse plecătă de dimineată, era și acum pe acoperiș.

Ce ai la mănușă, Tonino? strigă ea. Sfintă Doamne, ia uite! barca înnoată în sângie.

Nu e nimic mănușă, respunse flăcăul, mănușă săgăriat de un cuiu eșit prea tare în afara. Păbușită măne trece și asta. Afurisitul de sângie e deodată înademâna de lucrul pare mai primejdios decât e în adevăr.

O se viu se-ți pun buruieni pe ea, nepoate! Stăi numai că viu.

Nu ostenești, mănușă. Sunt toate făcute și o măne sunt trecute și uitate. Eu am o pele sărată, toată care crește iute peste ore și ce rană.

Adio! dise Laurella și o luă spre potă și ce ducea la deal.

Noapte bună! strigă flăcăul fară de a posuită la ea, apoi își luă uneltele și cosurile luntrișă și urcă scările de piatră în spre coliba teia.

(Va urma.)

Foia „Tribunei“.

La Rabbiata.

Novelă

de

Paul Heyse.

(Tradusă din limba germană).

(Continuare.)

Preste puțin ea ești la iveauă; rochiță îi era strânsă pe trup, ear părul, desfăcut de valuri, îi cădea greu pe umeri. Ea tăia valurile cu brațele harnice și înnota tăcută și cu putere însprijnețe.

Cuprins năprasmic de spaimă, el își eșise par că din fire. Stătea în barcă plecat înainte, cu ochii întinși după ea, ca și când s'ar petrece vre-o minune în naintea lui. Apoi se scutură odată, se răpești la visle și începea să mănece barca în urma ei cu toată puterea ce avea în el, în vreme ce fundul bărcii se roși de săngele ce se surgea înțelul din mănușă lui.

În o clipă el se află lângă dînsa, cu toate că ea înnota din respușteri.

plină de apă și și răscui părul muiaț. Pe când le făcea aceste, o să ei cădă să sporească fundul bărcii și acum ea zări săngele, și aruncă o privire spre mănușă, care viață ca și când nu ar fi rănită.

Eată! — sa și-i întinsă cărpa ei. El scutură și visle.

În cele din urmă și legă cărpa,

Extrase de concursuri bisericesci-scolari.

1. Poiana, 3 posturi de învățători. Salar de căte 300 fl., directorul va primi remuneratiunea de 100 fl. anuală. Termín 30 August st. v.

Concursurile sunt a se adresa oficiului protopresb. gr. or. al tractului Mercurii.

1. Hașag, salar 150 fl. și quartir.

2. Berthan, salar 200 fl., quartir și 3 orgii de lemn.

3. Curciu, 150 fl.

4. Brateiu, 150 fl.

5. Ațel, 150 fl.

6. Agerbiciu, 150 fl.

7. Frăua, 150 fl.

8. Voruloch, 150 fl.

9. Buzd, 150 fl.

Termin 31 August st. v.

Concursurile sunt a se adresa oficiului protopresb. gr. or. al tractului Mediaș.

Stațiuni învățătoresci vacante.

Josani cu filia Butan-Magiesci, salar 300 fl., quartir și lemn.

Termin 14 Septembrie st. v.

Concursurile sunt a se adresa oficiului protopresb. gr. or. în Lugașul de sus, p. u. Elesd.

Se scrie concurs pentru următoarele: stațiuni învățătoresci din protopresbiteratul Hălmagiu:

1. Bonceșdi, emolumente: 120 fl., 12 șinice bucate grâu și cuceruz, 12 șinice de lemn, quartir. Termin 10 Septembrie.

2. Zeldiș, emolumente: 170 fl., 16 șinice bucate grâu și cuceruz, 10 șinice de lemn, 90 porții de fân, quartir. Termin 10 Septembrie.

3. Secaș, emolumente: 100 fl., 12 șinice bucate grâu și cuceruz, 15 șinice de lemn, 100 porții de fân, quartir și grădină. Termin 10 Septembrie.

4. Guravăi, emolumente: 105 fl., 12 șinice bucate grâu și cuceruz, 10 șinice de lemn, quartir și grădină. Termin 11 Septembrie.

5. Bănești, emolumente: 200 fl., 10 șinice de lemn, quartir și grădină. Termin 11 Septembrie.

6. Dobrot, emolumente: 200 fl., 10 șinice de lemn, quartir și grădină. Termin 12 Septembrie.

7. Rîșculit, emolumente: 250 fl., 10 șinice de lemn, quartir și grădină. Termin 12 Septembrie.

8. Tomești, emolumente: 200 fl., 10 șinice de lemn, quartir și grădină. Termin 12 Septembrie.

9. Ciungani, emolumente: 150 fl., 10 șinice de lemn, quartir și grădină. Termin 13 Septembrie.

10. Halmagiu, postul de învățătorescă la scoala tractuală din Hălmagiu, emolumente anuale: 300 fl. pentru

lemn 40 fl., quartir și grădină. Termin de alegere 16 Septembrie.

Concursurile sunt a se adresa oficiului protobresb. în Hălmagiu.

Zsena, emolumente: salar 250 fl. v. a., 3 jugere pământ arător, 8 stângini de lemn 7 fl. pentru scripturistică, 5 fl. pentru conferențe învățătoresci și quartir cu grădină de un juger. Termin 9 Septembrie v.

Concursurile sunt a se adresa oficiului protopresb. în Lugoj.

Covasintiu, stațiunea de învățătorescă, emolumente: 200 fl. v. a., 21 metri lemn, 25 fl. pentru quartir, 10 fl. pentru conferențe. Termin 16 Septembrie v.

Concursurile sunt a se adresa oficiului protopresb. în Mănes per Gyorok.

Giula-Varșand, emolumente: 230 fl. v. a., opt stângini de lemn, 16 jugere de pământ, 16 fl. pentru curățita scaloală, 10 fl. pentru conferențe, 20 fl. pentru scripturistică, quartir cu grădină de legumi. Alesul din salarul acesta va da învățătorului emerit Iosif Moțiu, anual părăce se va fi în viată căte 130 fl. v. a., din pământ jumătate, și doi stângini de lemn. Termin 9 Septembrie v.

Concursurile sunt a se adresa inspectorului cercular de soale în Kétegyháza.

Giula-maghiară, emolumente: 400 fl., 5 orgii de lemn, 5 fl. pentru conferențe și quartir. Termin 2 Septembrie v.

Concursurile sunt a se adresa protopresbiterului și inspector cercular de scoale Petru Chirilescu în Chitighaz (Kétegyháza).

Bibliografie.

Din Raportul lui Avram Iancu prefect al unei legiuni românești, care a stat sub comanda lui în anii 1848—1849, tradus după originalul german înaintat la guvernul central din Viena publicat și în ediție separată, se mai află 300 exemplare cu prețul de 40 cr. v. a. și se trage sau de-a dreptul dela librăria W. Krafft în Sibiu, sau prin ori-care altă librărie, anume în Brașov la Nic. I. Ciureu, la Cluj librăria Ioan Stein.

Alte două raporturi ale prefecțiilor Simeon Balint și Ioan Axentie Sever se află sub presă; vor apărea căt mai curând tot în ediție separată într-o singură broșură, care va costa tot 40 cr.

Adeacă cele trei raporturi ale celor trei prefeți, cari au operat în anii 1848—1849, în partea apuseană a țării, publicate în două broșuri, costă 80 cr., fără alte spese. Librarilor li se acordă 20% rabat pentru vîndare de cel puțin căte 25 exemplare.

Acstea trei raporturi cuprind în vre-o 9 coale tipărite o parte considerabilă din evenimentele bellice ale acelor ani, la care a luat parte

cea mai activă poporul românesc. Ele sună astăzi ca nisice fabule în gura generației nove, dacă informațiile nu se trag din acte autentice.

Venitul, care s'ar întâmpla să rezulte din aceste publicații, e destinat pentru coperirea speselor cerute la descifrarea și decopiarea mai multor sute de documente istorice, pentru doi tineri, cari se vor decide a se exercita bine în paleografie, atât cu litere latine, cât și cu cele ciriliane de forme diverse, fără care documentele vechi străvechi nu pot fi folosite pentru istorie; în fine din același venit, care va fi se va continua cu publicarea și altor documente, cu ajutorul căror avem să preparăm calea către o istorie mai amplă și mai pragmatică a patriei noastre.

Sibiu, în 1 Septembrie 1884.

Redacțiunea „Observatorului“.

Biserică și Scolă. Foale bisericească, scolastică, literară și economică. Arad, 7 Septembrie 1884. Anul VIII. Nr. 35. Sumar: Deputația bisericei greco-orientale române la Maiestatea Sa. — Cercular. — Administrarea averei comunelor bisericesci. — Maiestatea Sa în Arad. — Diverse. — Convocare. — Concurse.

Sciri economice.

Piața din Sighișoara, 6 Septembrie. Grâu curat hectolitra fl. 5,50 până fl. 6,50; grâu măstecat fl. 4—; pănă fl. 4,50; sâcără fl. 3,50 până fl. 4—; ovăsul fl. 2,20 până fl. 2,50; cucuruzul fl. 4,80; fasolea fl. 4,50; crumpele fl. 1,50; mazarea chilă 20 cr.; linteală 22 cr.; mălaială 18 cr.; lumini de său Kilo 60 cr.; săpunul 32 cr.; său brut 32 cr.; său de vită fl. 1—; unoarea de porc 75 cr.; carne de vită 44 cr.

Piața din Brașov, 6 Septembrie. Grâu hectolitra fl. 5,90, grâu măstecat fl. 4,60, sâcără fl. 3,80, oră fl. 3,80, ovăs fl. 1,80, cucuruzul fl. 4,60, mălaială fl. 5,60, mazarea fl. 9—, linteală fl. 9,50, fasolea fl. 7—, crumpele fl. 1—, carne de vită p. Kilo 48 cr., carne de porc 52 cr., carne de berbecă 32 cr.

Bursa de București.

Cota oficială dela 6 Septembrie st. n. 1884.

Renta amort. (5%)	Cump.	95%	vând.	95%
— Rur. conv. (6%)	..	97,50	"	97,50
Act. de asig. Dacia-Rom.	..	368,—	"	—
Impr. oraș. București	..	—	"	—
Banca națională a României	..	—	"	—
Credit mob. rom.	..	207 1/2	"	—
Act. de asig. Națională	..	247 1/2	"	—
Scriuri fonciare urbane (5%)	..	91,50	"	87,50
Societ. const.	..	278,—	"	—
Schimb 4 luni	..	—	"	—
Aur	..	5,50	"	—

Nr. 281/1884.

Publicare de licitații.

Subsemnatul comitet voind a da înreprindere la un întreprindător general, ficarea unei scoale superioare de fete Sibiu, pe locul din strada morii N (Josefstadt) preliminat în suma de 56.849 96 cr. v. a. publică prin aceasta licitație minuendo, care se va face pe baza oferită prezentate în seris până la 25 Septembrie 1884 la oarele 1 d. m.

Condițiile de licitație, planurile preliminare sunt depuse în localul deținută bancei de credit „Albina“ în obiceiuite de oficiu (8—2 d. a.) pentru torii de a se informa despre dinsle.

Sibiu, în 4 Septembrie 1884.

Comitetul „Asociației transilvane pentru ratura română și cultura poporului român“

Schweighofer filii
fabrica imp. reg. de clavire
in Vienna

pentru Transilvania și în Sibiu

depositul de clavire al lui Heldenbent numai în mostre alese și cu prețuri mănele se recomandă cu tot adinsul p. t. cului din provincie.

[43] 15

Merită atențion!

Epilepsi
bolnavi de convulsiuni și de neafă ajutor sigur prin metodul Onorar numai după succese învedere Tractament prin epistole. Sute s'au vinde

Prof. Dr. Albert.

Paris, 6, Place du Trône.

Invitare de abonament la cele mai eftine diare române.

„Amicul Familiei“ diuar beletristic și encyclopedic-literar — cu ilustrații. Apără regulat în 1/13-a și 15/27-a di a fiecărei luni în numeri căte 2—3 coale și publică: novele, poezii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de călătorii, studii sociale, — articluri scientifici mai ales din sfera economiei și a higienei de casă. — sciri și ilustrații. — Prețul de prenumerație pre anul întreg e numai 4 fl. pre 1/2 an 2 fl. pre 1/4 de an 1 fl. v. a. — pentru România pre anul întreg 10 franci — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

„Preotul român“. Diuar bisericesc, scolastic și literar. Apără regulat în 1-a și 16-a di (c. n.) a fiecărei luni, în numeri căte de 1 1/4 — 2 1/2 coale și publică: articluri din sfera tuturor știinților teologice — tractate dogmatice, istorice, juridice, morale, pastorale, dar mai ales rituali, — predice pre domineci, serbători și diferite ocasiuni de sărbători, precum și schițe de predici, și ori-ce amenunțe aplicabile în predici, catechese și alte învățături pentru popor, tractate pedagogice, didactice, etc. — Prețul de prenumerație pre anul întreg e 4 fl., pre 1/2 2 fl., pre 1/4 1 fl., — Pentru România anul întreg 10 franci — lei, — plătibili în bilete de bancă ori în timbre postale.

Toate aceste trei diare deodată abonate costau pre anul întreg 8 fl. v. a., pentru România 20 franci — lei.

Esemplare complete dela începutul anului mai sunt căteva.

Aceia, cari vor abona toate trei diarele noastre, ori barem două din ele, vor primi **indată gratis** patru portrete foarte frumoase.

Numeri de probă se trimit gratis ori cui.

A se adresa la: **Cancelaria „NEGRUTIU“** în Gherla (Szamosuvar) unde se mai află încă de vîndare următoarele opuri de minune eftine:

opuri de minune eftine:

Ifigenia în Tauris. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Brancu și Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 20 cr.

El trece ne se se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negulescu. Prețul 25 cr.

Sec. ele alor tr. ei nopti seu trei morți vii. Roman englez după Frankenstein de Mary Shelley. Traducere de Petru Dulfu. Prețul 50 cr.

Roman. tea după W. de Goethe traducere liberă de Costache Negulescu. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Rosiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Simion. Prețul 30 cr.

Nu mă uită, Colectiune; de viersuri funebrale urmate de iertăciuni, epitafie. Prețul 50 cr.

Toate acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețul bagatelor de 3 fl. 60 cr.